

и Италия противъ движението на тамшнитъ народи,—а и едното и другото било би по-лесно у насъ съ наший народъ, и съ нашето духовенство. Главната задача на нашето духовенство ще биде наредата на черковно-духовнитъ работи, за което ще има силенъ помощникъ властъта. Инъкъ би било най-добре или да се изолира съвсѣмъ въ свойъ висши духовенъ и черковенъ кръгъ и съвсѣмъ да се немѣси въ свѣтскитъ въпроси и работи,—или пъкъ, което по-вече отговоря на днешното време, на духътъ на наший народъ, и е въ полза на закоренението на духовниятъ му авторитетъ въ душата на народа,—то, нашето духовенство, да си усвои примерътъ на хърватското духовенство, което въ политическитъ и националнитъ стремления на народа, въ литературата, въ вѣстникарството, въ по-високитъ училища, въ академията и въ разните дружества — или стои на преднитъ постове или завзима мяста отъ най почетнитъ, и въ всичко (съ моралност и пожертвования за безбройни народни ползи) стои напредъ и дава примеръ на всички народъ... Истина е че и наший народъ ще има двѣ партии консервативна и либерална, и че за духовенството ни поддържанието на консервативната партия е нѣкакъ примамлива работа, при всичко че безбройни примери показватъ, какъ вѣрата и черковата независятъ отъ външната форма на държавитъ, (разбира се тамъ, дето самото духовенство е умѣло да постъпли умно). Но съ тъкова поддържание ще се изложи то на мъстъта на либералната, която тоже ще дохожда на властъта, — а ако остане неутрално, *въ тия именно въпроси*, българското духовенство ще ги има и двѣти партии за себе, нещо нарушува капиталътъ на авторитета си предъ народа, и ще има време, да обраща внимание върху обезсилванието на нагубнитъ пропаганди. Защото, въ противенъ случай, ако самитъ пропагандисти се опитатъ да стѫпятъ на чело на народното национално и политическо движение..? На това трѣба, по моему, нашето духовенство да обхрне особено внимание . . .